

Бурчєня Максим Миколайович
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: А. В. Зорницький, доцент, кандидат філологічних наук

ЖАНРОВО – СТИЛІСТИЧНА СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ РОМАНІВ АГАТИ КРИСТІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Художній текст - це текст, який може бути як відображенням дійсності, так і вигаданого світу автора. Художній текст виконує комунікативну та естетичну функцію, що впливає на особистісне й емоційне сприйняття читача. Велике значення в лінгвістиці текстів має вивчення художніх текстів [3, с. 145].

Перекладаючи текст роману, перекладачі застосовують традиційні перекладацькі прийоми та трансформації.

Лексичні трансформації часто використовуються при перекладі художніх текстів. При перекладі слід врахувати, що словниковий склад мови відображає систему, яка допускає різноманітні сполучення слів у контексті, а не лише сукупність слів у контекстах.

Перекладач часто використовує лексичні трансформації. Розглянемо найбільш типові випадки:

- у мові перекладу відсутня словникова відповідність оригіналу;
- словникова відповідність є неповною і не передає значення оригіналу;
- багатозначним словам в оригіналі неможливо знайти підходящий словниковий еквівалент [2, с. 56-69].

Проаналізувавши переклад роману Агати Кристи «Murder on the Orient Express», були виявлені такі лексичні трансформації [1, с. 14]:

- транскрипція і транслітерація;
- додавання;
- вилучення;

- генералізація і конкретизація;
- лексична заміна;
- змістовий розвиток;
- антонімічний переклад;
- прийом компенсації.

У ході даного дослідження методом суцільної вибірки були відібрані речення з роману А. Крісті «Murder on the Orient Express». У роботі розглянуто 166 речень з роману з їх перекладними еквівалентами за допомогою лексичних трансформацій.

Підсумки спостереження наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Спостереження перекладу тексту

	Художній текст
Транскрипція	11
Додавання	22
Вилучення	24
Генералізація	9
Конкретизація	16
Лексична заміна	29
Змістовий розвиток	6
Антонімічний переклад	19
Прийом компенсації	(-)30
Загальна кількість лексичних трансформацій	136(166)

Аналізуючи кількісне співвідношення лексичних трансформацій, наведене в табл. 1, можна зробити висновок, що лексична заміна та вилучення є найпоширенішими методами лексичної трансформації при перекладі роману Агати Крісті «Murder on the Orient Express». А найменш поширеними методами є метод змістового розвитку та генералізація.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрієнко Т.П. Переклад як когнітивно-комунікативна діяльність / Т.П. Андрієнко // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – С. 13–18
2. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. Учебное пособие. - М.: ЭТС. - 2001. - 424 с
3. Линтвар О.М. До проблеми художнього перекладу / О.М. Линтвар // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. – 2012. – № 30. – С. 144–147.